

VT Sistem Gerçeklemesi

Ders Notları- #8

Remote: Kullanıcıdan gelen JDBC isteklerini karşılar.

Planner: SQL ifadesi için işleme planı oluşturur ve karşılık gelen ilişkisel cebir ifadesini oluşturur.

Parse: SQL ifadesindeki tablo, nitelik ve ifadeleri ayrıştırır.

Query: Algebra ile ifade edilen sorguları gerçekler.

Metadata: Tablolara ait katalog bilgilerini organize eder.

Record: disk sayfalarına yazma/okumayı kayıt seviyesinde gerçekler.

Transaction&Recovery: Eşzamanlılık için gerekli olan disk sayfa erişimi kısıtlamalarını organize eder ve veri kurtarma için kayıt_defteri (log) dosyalarına bilgi girer.

Buffer: En sık/son erişilen disk sayfalarını ana hafıza tampon bölgede tutmak için gerekli işlemleri yapar.

Log: Kayıt_defterine bilgi yazılmasını ve taranması işlemlerini düzenler.

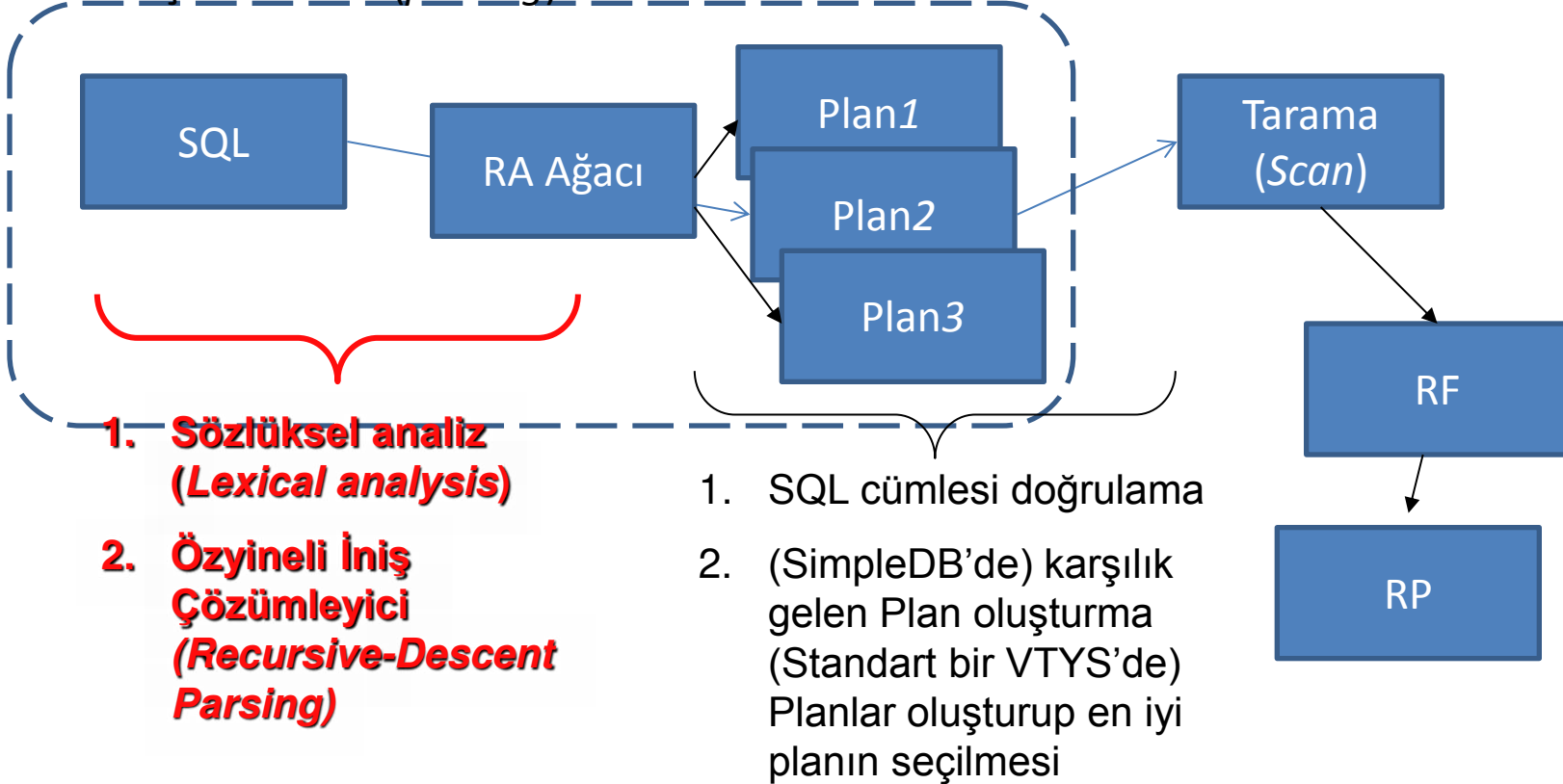
File: Dosya blokları ile ana hafıza sayfaları arasında bilgi transferini organize eder.

Sorgu Çözümleme

- Sözdizimi (*syntax*) ve anlamsal (*semantic*)
- Sözlüksel analiz (*Lexical analysis*)
- Dilbilgisi (*Grammar*)
- Özyineli İniş Çözümleyici (*Recursive-Decent Parsing*)
- SQL cümlelerinin çözümlenmesi
 - *Sorgu, Yenileme, Ekleme, Silme, Tablo/Görüntü/Index Oluşturma cümlelerinin çözümlenmesi*

Neredeyiz?

Çözümleme (*parsing*) ve Planlama

Sözdizimi (*syntax*) ve anlamsal (*semantic*)

Select from tables T1 and T2 where b=3

Select a from x,z where b=3

- Anlamsal analiz, sözdizimi kurallarına uygun ifadenin **anlamını** analiz eder, açığa çıkartır.
- Yukarıdaki ilk ifade, sözdizim kurallarına uygun değil. Sözdizim hataları var. Bunu kontrol eden birim: **Çözümleyici** (*sözlüksel ve sözdizimi analizi*)
- İkinci ifade, çözümlemeden geçer; fakat anlamsal analizi için VT üstveri bilgilerini ihtiyaç duyulur. Tablonun var olup/olmaması, tip uyumluluğu gibi.. Bu analizleri yapan ünite ise: **Planlama'dır.** (*planlamanın ilk aşaması olan doğrulamadır*)

Sözdizim (çözümleme)-1: Sözlüksel analiz (*lexical analysis*)

- sözlüksel öge (*token*)
 - Tip
 - Değer
- 5 tip öge:
 - Tek-karakterli sınırlayıcı: delimiter (ör: , =)
 - Tam sayı sabitleri: integer constants (ör: 123)
 - Dizgi sabitleri: string constants (ör: 'yildiz')
 - Anahtar kelimeler: keywords (ör: *select, from, where*)
 - Belirleyici, değişken ismi: identifiers (ör: *x, STUDENT*)
- Örnek:

Select a from x,z where b=3

TYPE	VALUE
keyword	select
identifier	a
keyword	from
identifier	x
delimiter	,
identifier	z
keyword	where
identifier	b
delimiter	=
intconstant	3

Sözlüksel analiz gerçekleştirme

```
public boolean matchDelim(char d);
public boolean matchIntConstant();
public boolean matchStringConstant();
public boolean matchKeyword(String w);
public boolean matchId();

public void      eatDelim(char d);
public int       eatIntConstant();
public String     eatStringConstant();
public void       eatKeyword(String w);
public String     eatId();
```

Figure 18-1

The API for the SimpleDB class *Lexer*

```
public class Lexer {
    private Collection<String> keywords;
    private StreamTokenizer tok;

    public Lexer(String s) {
        initKeywords();
        tok = new StreamTokenizer(new StringReader(s));
        tok ordinaryChar('.');
        tok.lowerCaseMode(true); nextToken();
    }

    //Methods to check the status of the current token

    public boolean matchDelim(char d) {
        return d == (char)tok.ttype;
    }

    public boolean matchIntConstant() {
```

Sözlüksel analiz gerçekte

```
        return tok.ttype == StreamTokenizer.TT_NUMBER;
    }

    public boolean matchStringConstant() {
        return '\'' == (char)tok.ttype;
    }

    public boolean matchKeyword(String w) {
        return tok.ttype == StreamTokenizer.TT_WORD &&
            tok.sval.equals(w);
    }

    public boolean matchId() {
        return tok.ttype == StreamTokenizer.TT_WORD &&
            !keywords.contains(tok.sval);
    }

//Methods to "eat" the current token

    public void eatDelim(char d) {
        if (!matchDelim(d))
            throw new BadSyntaxException();
        nextToken();
    }

    public int eatIntConstant() {
        if (!matchIntConstant())
            throw new BadSyntaxException();
        int i = (int) tok.nval;
        nextToken();
        return i;
    }

    public String eatStringConstant() {
        if (!matchStringConstant())
            throw new BadSyntaxException();
        String s = tok.sval;
        nextToken();
        return s;
    }

    public void eatKeyword(String w) {
        if (!matchKeyword(w))
            throw new BadSyntaxException();
        nextToken();
    }
}
```

Figure 18-2 (Continued)

```
public String eatId() {
    if (!matchId())
        throw new BadSyntaxException();
    String s = tok.sval;
    nextToken();
    return s;
}

private void nextToken() {
    try {
        tok.nextToken();
    }
    catch(IOException e) {
        throw new BadSyntaxException();
    }
}

private void initKeywords() {
    keywords = Arrays.asList("select", "from", "where",
        "and", "insert", "into", "values", "int",
        "varchar", "update", "set", "delete", "on",
        "create", "table", "view", "as", "index");
}
}
```

Figure 18-2 (Continued)

Sözdizim (Çözümleme)-2) Özyineli İniş Çözümleme

- DİLBİLGİSİ (GRAMMER): Öğelerin (*tokens*) birbiri arkası dizilmelerindeki kurallar, SÖZDİZİM KATEGORİLERİ (*syntactic categories*) ile belirlenir.
- **Kural (Rule):**
 - Sol Taraf: <Kategori_İsmi >
 - Sağ Taraf:
 - öğeler(*tokens*)
 - diğer kategoriler
 - Bazı özel karakterler: |, [,], (,)
- Sağlanmayanlar:
 - Tip uyumluluğu
 - Liste eleman sayılarının uyumluluğu

```
<Field>      := IdTok
<Constant>   := StrTok | IntTok
<Expression> := <Field> | <Constant>
<Term>       := <Expression> = <Expression>
<Predicate>  := <Term> [ AND <Predicate> ]

<Query>      := SELECT <SelectList> FROM <TableList>
               [ WHERE <Predicate> ]
<SelectList> := <Field> [ , <SelectList> ]
<TableList>  := IdTok [ , <TableList> ]

<UpdateCmd>  := <Insert> | <Delete> | <Modify> | <Create>
<Create>     := <CreateTable> | <CreateView>
               | <CreateIndex>
<Insert>     := INSERT INTO IdTok ( <FieldList> )
               VALUES ( <ConstList> )
<FieldList>  := <Field> [ , <FieldList> ]
<ConstList>  := <Constant> [ , <Constant> ]

<Delete>     := DELETE FROM IdTok [ WHERE <Predicate> ]
<Modify>     := UPDATE IdTok SET <Field> = <Expression>
               [ WHERE <Predicate> ]

<CreateTable> := CREATE TABLE IdTok ( <FieldDefs> )
<FieldDefs>  := <FieldDef> [ , <FieldDefs> ]
<FieldDef>   := IdTok <TypeDef>
<TypeDef>    := INT VARCHAR ( IntTok )

<CreateView> := CREATE VIEW IdTok AS <Query>
<CreateIndex>:= CREATE INDEX IdTok ON IdTok ( <Field> )
```

Figure 18-4

The grammar for the SimpleDB subset of SQL

Sözdizim (Çözümleme)-2) Özyineli İniş Çözümleme

- **ÇÖZÜMLEME AĞACI:** SQL cümlesinin, iç düğümlerin sözdizim kategorilerine, yaprakların ise öğelere denk geldiği ağaçtır.
- Şayet «SQL cümlesi → Çözümleme ağacı» ise SQL cümlesi sözdizimine uygundur.

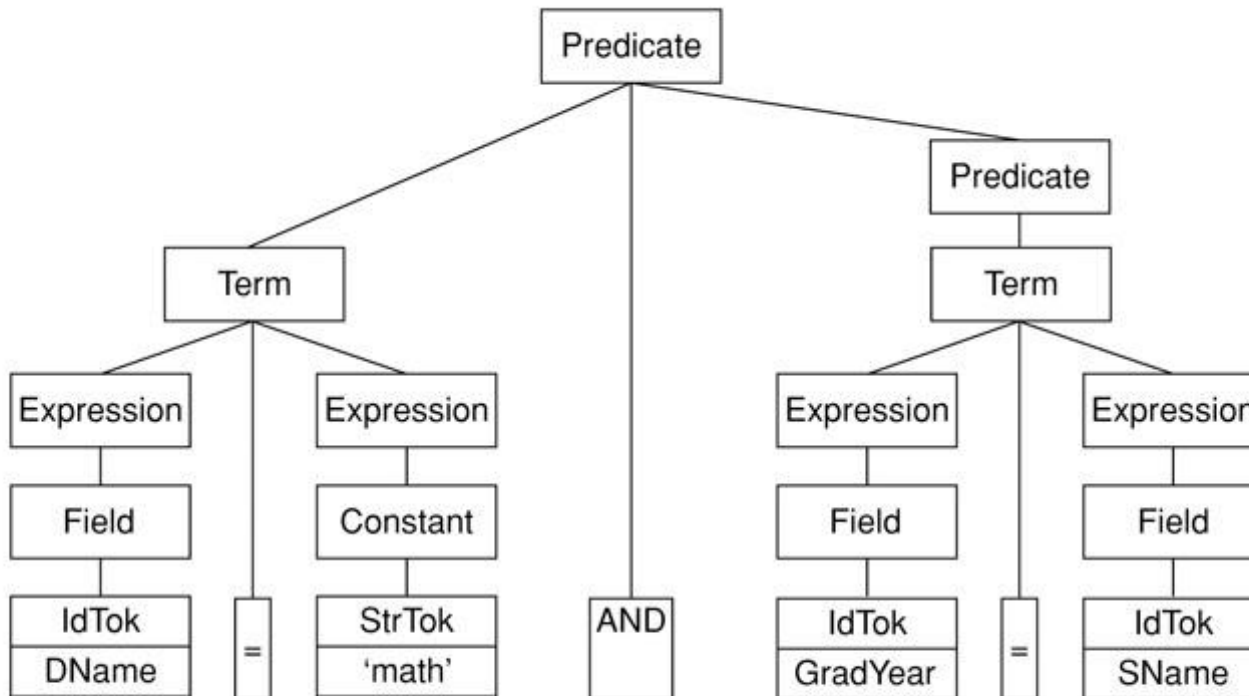

Figure 18-3

A parse tree for the string `DName = 'math' AND GradYear = SName`

Sözdizim (Çözümleme)-2) Özyineli İniş Çözümleme

- İlk 5 kategoriye ait olan gerçekleştirme örneği
- Her bir kategori bir fonksiyon ile gerçekleştirilir. Eğer gelen öğe tüketilebiliyorsa (eat....()) fonksiyonundan hatasız dönüyorsa) «String s» çözümlenebilecek.
- Kategoriye ait fonksiyonların çağırılma sırası çözümleme ağacını belirler.

```
public class PredParser {
    private Lexer lex;

    public PredParser(String s) {
        lex = new Lexer(s);
    }

    public void field() {
        lex.eatId();
    }

    public void constant() {
        if (lex.matchStringConstant())
            lex.eatStringConstant();
        else
            lex.eatIntConstant();
    }

    public void expression() {
        if (lex.matchId())
            field();
        else
            constant();
    }

    public void term() {
        expression();
        lex.eatDelim('=');
        expression();
    }

    public void predicate() {
        term();
        if (lex.matchKeyword("and")) {
            lex.keyword("and");
            predicate();
        }
    }
}
```

SimpleDB'de Çözümleme

- SQL cümlesi çözümlenirken bazı bilgilerin toplanması gerekiyor. **Planner** sınıfı, çözümleyici (*Parser*) çağırır ve toplanan bilgileri kullanır.

SQL ifadesi	Toplanan bilgi
Sorgu (<i>query</i>)	select kısmındaki nitelik isimleri, from kısmındaki tablo isimleri ve where kısmındaki yüklem.
Ekleme (<i>insert</i>):	tablo ismi, nitelik isim listesi ve değer listesi
Silme (<i>delete</i>):	tablo ismi ve yüklem
Yenileme (<i>update</i>):	tablo ismi, değişen nitelik ismi, yeni değer için expression, yüklem
Tablo oluşturma (<i>create table</i>)	Tablo ismi ve şeması
Görüntü oluşturma (<i>create view</i>)	Görüntü ismi ve tanımı (<i>definition</i>)
İndeks oluşturma (<i>create index</i>)	İndeks ismi, tablo ismi, indekslenen nitelik ismi

SimpleDB'de Çözümleme- Query kısmı

```
public class Parser {
    private Lexer lex;

    public Parser(String s) {
        lex = new Lexer(s);
    }

    // Methods for parsing predicates, terms, etc.

    public String field() {
        return lex.eatId();
    }

    public Constant constant() {
        if (lex.matchStringConstant())
            return new StringConstant
                (lex.eatStringConstant());
        else
            return new IntConstant(lex.eatIntConstant());
    }

    public Expression expression() {
        if (lex.matchId())
            return new FieldNameExpression(field());
        else
            return new ConstantExpression(constant());
    }
}
```

```
Expression lhs = expression();
lex.eatDelim('=');
Expression rhs = expression();
return new Term(lhs, rhs);
}

public Predicate predicate() {
    Predicate pred = new Predicate(term());
    if (lex.matchKeyword("and")) {
        lex.eatKeyword("and");
        pred.conjoinWith(predicate());
    }
    return pred;
}

// Methods for parsing queries

public QueryData query() {
    lex.eatKeyword("select");
    Collection<String> fields = selectList();
    lex.eatKeyword("from");
    Collection<String> tables = tableList();
    Predicate pred = new Predicate();
    if (lex.matchKeyword("where")) {
        lex.eatKeyword("where");
        pred = predicate();
    }
    return new QueryData(fields, tables, pred);
}

private Collection<String> selectList() {
    Collection<String> L = new ArrayList<String>();
    L.add(field());
    if (lex.matchDelim(',')) {
        lex.eatDelim(',');
        L.addAll(selectList());
    }
    return L;
}

private Collection<String> tableList() {
    Collection<String> L = new ArrayList<String>();
    L.add(lex.eatId());
    if (lex.matchDelim(',')) {
        lex.eatDelim(',');
        L.addAll(tableList());
    }
    return L;
}
```

Figure 18-6
The code for the SimpleDB class *Parser*

SimpleDB'de Çözümleme-Query kısmı

```
public class QueryData {
    private Collection<String> fields;
    private Collection<String> tables;
    private Predicate pred;

    public QueryData(Collection<String> fields,
        Collection<String> tables, Predicate pred) {
        this.fields = fields;
        this.tables = tables;
        this.pred = pred;
    }

    public Collection<String> fields() {
        return fields;
    }

    public Collection<String> tables() {
        return tables;
    }

    public Predicate pred() {
        return pred;
    }
}
```

```
public String toString() {
    String result = "select ";
    for (String fldname : fields)
        result += fldname + ", ";

    //remove final comma
    result = result.substring(0, result.length()-2);
    result += " from ";
    for (String tblname : tables)
        result += tblname + ", ";
    result = result.substring(0, result.length()-2);
    String predstring = pred.toString();
    if (!predstring.equals(""))
        result += " where " + predstring;
    return result;
}
```

SimpleDB'de Çözümleme

- Parser'ın diğer kısımları benzer şekilde olup; gerçekleştirme kitaptan takip edilebilir...